

Italien:

Kokain, cannabis och maffian

(Publicerat i Narkotikafrågan nr 1 2008)

Den italienska regeringen vill tillåta injektionsrum och heroin på recept, den vill öka den straffria mängden narkotika man får ha på sig för eget bruk samt legalisera cannabisrökning.

– Sådana reformer har inget stöd hos befolkningen, säger journalisterna Fabio Bernabei och Alberto Carosa.

Text : Pelle Olsson

– Det finns två tydliga tendenser när det gäller narkotikasituationen i Italien, säger Leopoldo Grosso. Kokainmissbruket ökar och cannabisrökningen ökar.

Grosso är narkotikapolitisk expert åt ministern för social solidaritet Paolo Ferrero, med huvuduppgift att hantera drogproblemen och samordna hela regeringens insatser på området. Det är ingen lätt uppgift eftersom åtta departement är inblandade och alla styrs av olika politiska krafter.

Det tar en stund för Grosso att reda ut den komplicerade parlamentariska situationen. Den nya center-vänster regeringen, med Romano Prodi i spetsen, som tillträdde i början på 2006 består av nio olika partier. Efter valet fördubblades antalet departement från tolv till 24 vilket fortfarande orsakar en massa byråkratiskt krångel, enligt Grosso. Om det blir en regeringsombildning, och det blir det ofta i Italien, kommer antalet departement minska igen.

Den nya regeringens planer i narkotikapolitiken är att bryta med den förra, den som leddes av Silvio Berlusconi, och dess åtminstone på papperet nolltoleranta politik.

– Vi har ett färdigt lagförslag sedan ett och ett halvt år tillbaka men det kommer inte få någon majoritet i parlamentet, säger Leopoldo Grosso.

Förslaget innebär bland annat att tillåta injektionsrum och förskrivning av heroin till heroinister samt att låta ungdomar testa den narkotika de skaffat på till exempel diskotek för att få veta hur farlig den är. Man vill höja den straffria mängden narkotika "för eget bruk" och man vill avskaffa konsumtionsbrottet för cannabis.

Fel budskap media

– Sådana reformer har inget stöd hos befolkningen, säger Fabio Bernabei, frilansjournalist och stark motståndare till en liberal narkotikapolitik. Bland annat som ledare för den katolska antinarkotikaorganisationen Osservatorio Droga.

Bernabei får medhåll av sin kollega Alberto Carosa som också länge har följt den italienska narkotikapolitiken, främst som medarbetare i amerikanska tidskrifter och dagstidningar. Bägge är kritiska till mediernas roll.

– Så fort något drogproblem är på tapeten så kallas debattörer in från båda lägren, säger Bernabei. Lika många från den drogliberala sidan som från den drogrestriktiva. Det är naturligtvis rätt taktik ur medial synvinkel, men det ger allmänheten en fel bild av problemet. De som förespråkar legalisering och sprutrum eller vad det kan vara, har inte alls så många bakom sig.

– Budskapet i medierna är hela tiden att kriget mot droger aldrig kan vinnas, säger Carosa. Men det beror på att det aldrig förts på ett effektivt sätt. Myndigheterna måste sluta att sanktionera narkotikaanvändningen som de gör nu. Det här problemet kom inte från det blå. Det har krävts beslut av vissa personer.

– Att vi har så många missbrukare beror inte i första hand på odlarna, smugglarna och langarna utan på idéerna om narkotika som något positivt, säger Fabio Bernabei. Det finns

tänkare och filosofer som sprider det budskapet.

Han nämner 60- och 70-talets Timothy Leary, flower power-rörelsens förgrundsfigur, poeten Allen Ginsberg och författaren William Burroughs. Idag är finansmannen George Soros en sådan drogfilosof.

– Soros och hans Open Society Institute törs inte tala i klartext vad de är ute efter för om folkmajoriteten fick klart för sig vad han och andra drogliberaler menar med sitt “öppna samhälle” så skulle de ta avstånd.

Allt fler dör av kokain

Att kokainet blir populärare märker man på kriminaltekniska laboratoriet på universitetet Tor Vergata utanför Rom.

– Kokaindödsfallen har ökat kraftigt hos oss de senaste fem åren, säger Carmelo Furnari, professor i rättskemi och hans kollega rättskemisten Valeria Ottaviano

Det är i alla fall vad de ser på sitt eget laboratorium. 22 dödsfall mellan 2002 och 2005 relaterade direkt eller indirekt – exempelvis trafikolyckor – till kokain av 161 undersökta fall. Men bara under den senaste månaden har man haft fyra fall.

Ottaviano berättar att det typiska kokainrelaterade dödsfallet beror på hjärtstillestånd. Den kan vara en hjärtinfarkt eftersom kokainet orsakar förträngning av hjärtats kranskärl, eller också stannar hjärtat på grund av rytmrubbningar då det elektriska impulserna mellan hjärtats olika delar, retledningssystemet, slutar att fungera. Dödsfallen kan också härledas till en överstimulering av hjärnbarken. Detta är svårt att upptäcka inom sjukvården. I så fall måste en drogtest göras, vilket man ofta missar eftersom patienten kan vara en socialt etablerad person utan någon historik med drogmissbruk. Det uppkomna hjärtfelet, antingen det har varit dödligt eller att patienten har överlevt, saknar särskilda medicinska kännetecken. Låg ålder hos den sjuke kan vara en indikation.

– Mitt senaste fall var en kille på 19 år som dog av det läkarna bedömde som en hjärtinfarkt, säger Furnari. Men när vi tog drogtesterna hittades kokain i blodet.

Det är mycket svårt att veta mer exakt hur många som dör av kokain och annan narkotika i Italien. Myndigheterna publicerar varje år dödsfallsstatistik, men den är behäftat med stora brister. Inte bara för att läkaren som skriver dödsattesten missar kokaindödsfallen och ingen rättskemisk undersökning blir gjord. Det är också brister i rapporteringen till myndigheterna. Rutinerna är olika i olika delar av landet. Det finns ingen nationell databas och inget centralt toxikologiskt institut.

– Många andra länder har liknande brister, säger Furnari som tidigare var Italiens representant i expertgruppen för narkotikarelaterad död inom Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (ECCN). Det går inte att jämföra statistiken mellan olika länder och Italien är nog en av de sämsta länderna i det avseendet

– Det finns mycket missförstånd i debatten, fortsätter han. I tidningar och i TV kan man få höra att narkotikadödsfallen beror på att langarna blandar ut drogerna med giftiga substanser. Rena droger från apotek skulle kunna rädda dem. Det är inte sant. Det är heroinet eller kokainet de dör av.

Maffian allt starkare

Trots de parlamentariska bakslagen och trots en folkopinion mot en narkotikaliberalisering finns det flera framträdande italienska politiker som är för en total legalisering. Radikala partiet har det inskrivet i partiprogrammet. Här finns förre EU-kommissionären Emma Bonino, idag utrikeshandelsminister, och Marco Cappato som nyligen fick igenom ett förslag i EU-parlamentet att godkänna legala opiumodlingar i Afghanistan för att framställa smärtstillande läkemedel.

– Ett absolut omöjligt förslag, säger Sebastiano Vitali, operativ chef för polisens centrala

antinarkotikatjänst (Direzione centrale per i servizi antidroga). Det är samma idé som Evo Morales har i Bolivia och Hugo Chavez i Venezuela; att staten ska kunna kontrollera kokaodlingen genom att göra den legal. Det kommer inte att fungera i Sydamerika och absolut inte i Afghanistan eftersom regeringarna inte har någon kontroll över sina territorier.

På samma sätt skakar Vitali på huvudet åt de nya förslagen om lagändringar i Italien med heroinförskrivning och legalt cannabis. Han refererar till vad han läst om svensk narkotikapolitik som fått sånt beröm av FN genom att föra en motsatt politik.

– Samma sak i Storbritannien. Inrikesministern uttalade nyligen att han vill ha en strängare lagstiftning kring cannabis. Och heroinförsöken i Schweiz har ju mycket dåliga resultat. Det finns inget gehör för sådant i Italien, det är bara en personlig uppfattning hos vissa politiker.

Vitali började sin poliskarriär ute på fältet i Palermo på 70- och 80-talet.

– Den värsta perioden i mitt liv, säger han. Många av mina kollegor blev dödade av maffian.

Han flyttade av säkerhetsskäl till Rom där han under en period ansvarade för allmänna ordningen på gator och torg. Allt från dagliga rutiner till säkerhetsarrangemang under fotbolls-VM och utländska statsbesök. På Väggen bakom skrivbordet hänger ett foto där han skakar hand med Bill Clinton. I det nuvarande arbetet har han samordningsansvar för mer än tusen narkotikautredningar där organiserad brottslighet ligger bakom. I en majoritet av dessa samarbetar italiensk polis med kollegor i andra länder och vilket medför ständiga resor för Vitali.

– Narkotika är en viktig inkomstkälla för den italienska maffian. Så var det inte på 70-talet, på grund av moraliska skäl. En maffiamedlem använder inte själv droger, men i slutet på 80-talet var det uppgörelser inom maffiangrupperna. De yngre förstod hur lukrativt det var att med narkotika. Inom Cosa Nostra, den sicilianska maffian, började man handla med heroin. Flera ur den äldre generationen röjdes ur vägen. Samma saker inträffade inom den kalibriska maffian, som kallas 'Ndrangheta och den napoletanska, Cammorran.

Då kommunistregimen bröts ihop i Albanien kom en massa kriminella över till Italien och blev grunden till den albanska maffian.

– Under senare år har vi sett mycket marijuana från Albanien där det finns en stor produktion. Den italienska maffian är också inblandat i handel med marockanskt hasch.

Enligt en rapport från FN-organet UNODC är den kalibriska maffian en av de största finansörerna för den internationella kokaintrafiken. De har stark anknytning till de colombianska och bolivianska kokainkartellerna. Maffian organiserar affärerna, men de befattar sig aldrig direkt med narkotikan.

– Du hittar aldrig en maffiamedlem som är langare eller missbrukare. Det är tvärt emot deras mentalitet. Det är libyer, algerier, nigerianer, marockaner rumäner med flera som sköter gatulangningen.

Visserligen har den italienska polisen haft framgångar mot maffian genom att första gripa Cosa Nostras ledare Bernardo Provenzano förra året och i år den nya ledaren Salvatore Lo Piccolo och hans son Sandro på Sicilien. Sebastiano Vitali är ändå inte särskilt optimistisk inför den framtida narkotikasituationen.

–Maffian har för mycket pengar, säger han. Inkomsterna från narkotika tvättas till vita genom att investeras i lagliga företag.

Det handlar om enorma summor. Enligt en rapport från företagarnas branschförening Confesercenti omsätter de legala maffiaägda företagen 820 miljarder euro årligen. Då är smuggling av narkotika och vapen eller prostitution inte inräknade. Maffian är därmed den största företagargruppen i Italien.

Fakta

Italien och narkotikan

Italien har 58 miljoner invånare.

Antalet "problematiske heroinkonsumenter" beräknas till 210 000.

Det har inte ökat under senare år. Det har däremot antalet

"problematiske kokainkonsumenter" som nu beräknas till 147 000.

Cannabisrökarna ökar också: 5,4 miljoner människor eller 11,2 procent av den vuxna befolkningen har rökt cannabis under det senaste tolv månaderna. (I Sverige är det 2,0 procent). Italien har därmed den nästa högsta cannabiskonsumtionen i Europa efter Cypern.

180 000 personer är under behandling för sina narkotikaproblem, varav 70 procent har heroin som huvuddrog, 15 procent har cannabis, och 10 procent kokain.

Den vanliga behandlingsmetoden är att få ersättningsdroger; 60.000 får det varav de flesta får metadon, en mindre del får buprenorfin (= Subutex) och några får naltrexon.

Antalet platser på i terapeutiska gemenskaper – där San Patrignano är den överlägset största – är omkring 10 000. Det är en minskning från 16 000 under 90-talet.

Det finns knappt tusen sådana behandlingshem, som alla drivs i privat regi, ofta av katolska organisationer. Därtill finns 535 statliga mottagningar för narkomaner.

Italienska narkomaner har varit hårt drabbade av hiv. Hela 54 000 missbrukare har dött av aids sedan epidemin bröt ut i mitten på 80-talet. Idag är 13,8 procent av narkomanerna smittade, 61,4 procent har hepatit C och 41,7 procent hepatit B.

150 000 italienare beräknas idag leva med hiv eller aids jämfört med 8000 i Sverige.